

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 518 , 6.11.2024

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii
nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României (b518/08.10.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4280/15.10.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1118/15.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, în sensul transferului competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al României, precum și a celei privind împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală, de la Curtea Constituțională a României la Înalta Curte de Casație și Justiție.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) și ale art. 142 alin. (5) din Constituția României, republicată. În aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 73 alin. (3) lit. a) și Camera Deputaților pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 142 alin. (5) din Constituția României.

Față de cele de mai sus, devin incidente prevederile **art. 75 alin. (4) și (5)** din Legea fundamentală, referitoare la **întoarcerea legii**.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit **art. 146 lit. f)** din **Constituție**, Curtea Constituțională „veghează la respectarea **procedurii pentru alegerea Președintelui României** și confirmă rezultatele sufragiului.”

Totodată, potrivit **art. 142 alin. (1)** din **Constituție**, Curtea Constituțională este „garantul supremației Constituției.”

Prin **Hotărârea nr. 2/2024**, Curtea Constituțională a constatat că *„legiuitorul constituant originar a reglementat în mod expres atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României. O asemenea opțiune constituțională, coroborată cu rolul Curții Constituționale de garant al supremației Constituției, demonstrează faptul că în cadrul acestei atribuții Curtea verifică atât legalitatea candidaturii din perspectiva Legii nr. 370/2004, cât și constituționalitatea sa. (...) Curtea evidențiază faptul că în privința alegerilor locale și parlamentare verificarea respectării condițiilor legii revine în exclusivitate instanțelor judecătorești și, ca atare, acestea pot examina numai legalitatea procedurii, spre deosebire de alegerile prezidențiale, unde **voința legiuitorului constituant originar** a fost aceea de a stabili un filtru constituțional în supravegherea procedurii, ceea ce implică, în condițiile sesizării sale, verificarea de către Curtea Constituțională, în etapa înregistrării/neînregistrării candidaturilor, **atât a legalității, cât și a constituționalității acestora.** (...).*

*Prin reglementarea acestei atribuții în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul constituant nu a dorit înlăturarea controlului de constituționalitate a actelor normative care privesc domeniul alegerilor pentru Președintele României, ci conferirea în sarcina Curții Constituționale a atribuției de verificare a legalității operațiunilor electorale realizate, îmbinând, astfel, în cadrul competenței aceleiași autorități publice, atât controlul de constituționalitate, cât și pe cel de legalitate propriu-zis, **efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție.**”*

Prin urmare, transferul competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al

României, propusă prin prezentul proiect, este contrară atât dispozițiilor **art. 146 lit. f)**, cât și dispozițiilor **art. 142 alin. (1)** din Constituție.

Considerentele de mai sus sunt valabile, **pentru identitate de rațiune**, și în ceea ce privește soluția de transfer al competenței soluționării contestațiilor privind împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală, propusă la pct. 3 din proiect.

În acest context, menționăm că, potrivit **art. 38** din **Legea nr. 47/1992** privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la **împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii** se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României”. Această dispoziție constituie o **dezvoltare a** atribuției de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, prevăzută la **art. 146 lit. f)** din Constituție, atribuție pe care, de altfel, legiuitorul ordinar o reia la nivel legal, în art. 37 din Legea nr. 47/1992, tocmai în vederea dezvoltării acesteia, în acord cu art. 16 alin. (4) teza a doua din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PREȘEDINTE
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]

București
Nr. 1111/05.11.2024

L. nr. 370/2004

M. Of. nr. 887/29 sep. 2004

Lege pentru alegerea Președintelui României

1. republicare cu renumerotare

M. Of. nr. 650/12 sep. 2011

Lege pentru alegerea Președintelui României

2. modificări prin

L. nr. 76/2012

M. Of. nr. 365/30 mai 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

modifică, la 1 septembrie 2012, art. 6 alin. (6), art. 25 alin. (2), art. 47 alin. (11) și (12), art. 68 alin. (2) și (3)

3. modificări prin

O.U.G. nr. 44/2012

M. Of. nr. 606/23 aug. 2012

Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013

aprobată prin **L. nr. 206/2012**

M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

4. modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

la data de 1 februarie 2014, modifică art. 15 alin. (3), art. 51 alin. (5), titlul cap. IV, art. 55 lit. n) și r), art. 64; introduce lit. r¹) la art. 55

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5. modificări prin

O.U.G. nr. 4/2013

M. Of. nr. 68/31 ian. 2013

Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe

prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013

aprobată cu modificări și completări prin **L. nr. 214/2013**

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

6. modificări prin

L. nr. 214/2013

M. Of. nr. 388/28 iun. 2013

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe

aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013

7. modificări prin O.U.G. nr. 4/2014 M. Of. nr. 111/13 feb. 2014
Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014
modifică art. 7, art. 8, art. 10, art. 11, art. 32 alin. (2), art. 55 lit. e)
aprobată prin L. nr. 263/2021 M. Of. nr. 1060/4 nov. 2021

8. modificări prin O.U.G. nr. 45/2014 M. Of. nr. 475/27 iun. 2014
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României
modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 5 alin. (1), art. 12 alin. (3), art. 17 alin. (1) lit. f), art. 21 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 32 alin. (2), art. 43 alin. (4), art. 44 alin. (4), art. 66 alin. (5), art. 70 alin. (5);
introduce lit. e) la art. 2 alin. (1), alin. (5¹) la art. 21, lit. b¹) la art. 24 alin. (4), alin. (3¹) la art. 27, alin. (4) și (5) la art. 45, alin. (5¹) și (5²) la art. 66, alin. (3¹) la art. 67;
abrogă art. 10 alin. (2), art. 11;
sintagma "formațiuni politice reprezentate în Parlament" se înlocuiește cu "partide politice parlamentare"
aprobată prin L. nr. 265/2021 M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021

Dispune republicarea cu renumerotare

9. modificări prin L. nr. 148/2019 M. Of. nr. 617/25 iul. 2019
Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală
modifică art. 4 alin. (2), art. 5 alin. (1), titlul secțiunii 1 de la cap. II, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 21, art. 22 alin. (1), art. 23, art. 24, art. 27 alin. (1), art. 43 alin. (10), art. 44, art. 45 alin. (2), art. 46, art. 47, art. 48 alin. (1) lit. c), art. 49 alin. (5), art. 50 alin. (3), art. 55 lit. r¹), art. 56 alin. (1), art. 56 alin. (2) lit. a), art. 65, art. 66 alin. (5), art. 67, art. 70 alin. (1) și (2), art. 71, sintagma „copiile de pe listele electorale permanente” se înlocuiește cu sintagma „listele electorale permanente”, iar sintagma „tabele electorale” se înlocuiește cu sintagma „liste electorale suplimentare”, sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (1)” se înlocuiește cu sintagma „lista electorală suplimentară”, iar sintagma „tabelul prevăzut la art. 9 alin. (2)” se înlocuiește cu sintagma „extrasul din listele electorale”, sintagma „Ministerul Administrației și Internelor” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Afacerilor Interne”, sintagma „pază înarmată” se înlocuiește cu sintagma „paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne”;
introduce alin. (6) la art. 1, art. 44¹, alin. (1¹) la art. 45, art. 45¹, art. 49¹, alin. (1¹) la art. 69;
abrogă art. 12, art. 51 alin. (5) și (6)

Dispune republicarea cu renumerotare

10. modificări prin O.U.G. nr. 64/2019 M. Of. nr. 746/12 sep. 2019

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019

*modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 2 alin. (2) și art. 23 alin. (2)-(4);
introduce alin. (4')-(4'') la art. 23, alin. (2') la art. 40 și alin. (2') și (2'') la art. 67*

11. admisă excepție de D.C.C. nr. 418/2020
neconst. prin

M. Of. nr. 612/13 iul. 2020

Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 2 alin. (1) lit. e)

12. modificări prin

L. nr. 265/2021

M. Of. nr. 1065/8 nov. 2021

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 45/2014 privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

aprobă O.U.G. nr. 45/2014

13. completat prin

L. nr. 196/2022

M. Of. nr. 668/4 iul. 2022

Lege privind completarea art. 28 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

introduce alin. (2) la art. 28

14. modificări prin

L. nr. 125/2024

M. Of. nr. 414/7 mai 2024

Lege pentru modificarea art. 5 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

modifică art. 5 alin. (1)